

Los Sometent

DIARI CATALANISTA D' AVISOS Y NOTICIAS

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A la Administració de aquest diari i en las principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
A Barcelona: Kiosco de Calaf Rambla de las Flores.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

REUS, Dimecres 11 de Juny de 1902.

ANY XVII

NUM. 4304

Redacció y Administració: Lliga Catalanista, Amargura, 1

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes, Ptas. 1'25
En provincias, trimestre, 4—
Extranger y Ultramar, 8—
Anuncis, a preus convencionals;

TRIPLE AYgua NAF SERRA

Es de un agradable sabor y delicat perfum.

FARMACIA SERRA: DEVANT DEL SOLAR QUE HA ADQUIRIT LO BANCH D'ESPANYA

(Cullita d'aquest any) preparada ab la flor recent recullida del taronjer agre.

TALLER DE ESCULTOR Y DAURADOR

DE PERE DOMENECH-ARRABAL BAIXA DE JESÚS 25, REUS

Especialitat en altars, capellas, templetas, columnas, reclinatoris, adornos y detalls arquitectonics y escultorics para iglesias, etc.
Imatges de fusta y cartró-pedra de totes midas y models.

PREUS REDUÏTS

TALLER DE CAMISERIA DE JOSEPH MARTORELL

MONTEROLS 40.-REUS

Novetats en corbateria, géneros de punt, roba blanca pera senyora, botons y botonaduras para camisas, paraiguas, sombrillas, bastons, petacas, cigarrereras, carteras, targeters, moneders, boquillas y elásticos, Agullas para corbatas.
Se fan a mida camisas, calsetots, colls y punys.

AIXAROP DE HIPOFOSFITS

CLIMENT

LA LLEGÍTIMA MARCA «SALUD»

Senyors Climent y Compania.—Tortosa.—Molt senyors meus: Haventse presentat a la meya clinica la Sra. D.ª N. N. afecta de Cloro-anemia, en irregularitat en la menstruació, manca de gana y de forsas, vaig prescriureli l' Aixarop Climent marca SALUD, y foren assombrosos los resultats, donchs, en poch temps cobra appetit y forsas y se li regularisaren las reglas.—Dr. Letamendi

Senyors Climent y Compania.—Tortosa.—Molt senyors meus: Lo nen X. de tres anys, sofria desde més d' un any de una escrífula crónica. Cansat d' usar sens cap resultat quantas emulsions y reconstituyens se preconitzan para aquestos cassos, vaig ensajar los Hipofosfits Climent, trobant consol lo pacient ja en lo primer frasco y molt prompte la curació complerta.—Dr. Loriniz, Catedratic de Barcelona.

Exigeixis lo llegítim Aixarop Climent SALUD, únich aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, piúg s' en expén altre del mateix nom.

GRAN DIPOSIT DE CARBURO DE CALS

Sens competencia possible per sa calitat extra superior, sense pols, producció máxima de gas y preu reduhit.

UNICH DEPOSITARI: **Eugeni Torroja y Argilaga**

Plassa de Sant Francesch, número 1 y Plassa de Prim, número 3.—REUS

EL OLIVA

LLOVERA, 54

Derrers dias, de la gran Liquidació d' objectes artisticchs de Porcelana, Fayans y Bronze.

Descomptes del 30 per cent en lo preu de cost.

Gran sùrtit d' aparats eléctrichs de bronze cisellat.

Se venen a un preu baix, al mateix establiment, unas portas vidrieras, estil modern ab cristalls tots d' una pessa y passa-mà de bronze daurat.

Se liquida també, a un pren sumament ventatjós, una gran lámpara de bronze repujat de 12 llums sistema Auer.

¿Un article reptant al Dr. Alcover?

(Al Sr. Pedrero, mestre d' escola de Valls)

No sé si s'ortosament ó per malaventura meya, ha vingut a las meyas mans lo nombre 36 de *El Trabajo, semanario republicano democrático* (pásmat y sényat lector, devant la gran democrac'a) *federal y socialista*, que foras'ers y afoasterats publican a Valls en *lenguaje oficial*, per aliment de concupiscencias politiquas *les mes democrátiques*, y baix las miras *mes elevadas*, de tant missérrimes y envidides, en pro del obier que defensa, y honra (?) de la població hont s' impremta.

Axis que veji *El Trabajo*, sens obrirlo tam-poch, ja l' hi havia donat lo destí de portarlo,

com li pertoca, a una reconferm d' un quarto *excusat* de dirse y anomenarlo en públich, empero, el diable, que sempre hi volta y giravolta en aquesta mala casta de periodiquets, lo diable de la curiositat me picat tot d' una, y... ho confesso, vaig desplegal pera veure en qui se las havia y de que s' tractava per en-gatussar als *demócratas socialistas* bábaus de mos patrieis.

Y, ¡oh desventura! me trobo (després del primer article: *Política y socialismo*, que es de pensar deu se l' de fondo, com se suposa), ab un treball, un article de tres columnes y mitja, que es *todo un primor de bien decir*, atencions, humiliacions (ep, s' enten de pavo real), arguements y proves donades y relligades ab una erudició espatarrant, d' obres, autors y si-

gles, y, en fi, ab una reputació la mes selecte, *nada menos* que endreçada á desautorisar la Conferencia de Valls del Dr. don Antoni Maria Alcover, qui si 's creya fins ara sapiguer about tenia la ma dreta en qüestions d' historia Catalana, literatura y filologia, veurá ben á las clares que no hi entén res, que res ne sab de tot aixó; ara veurá que totes las mes altes consideracions dels mes lletraferits de tot Catalunya, de la mateixa Castella y fins del extranger que al estudiar lo seu plan de Diccioniari Catalá han aplaudit y tingut á gran estima 'ls rahonaments en els que fonda sas afirmacions sobre l' historia y fons de nostra parla y literatura y feix-s del seu naixament, tot es una *filfa*, un engany, tots plegats uns ignorants, uns *memos*; ara veurá 'l Dr. Alcover quantas *mentidas* ha predicat per aquets monts de Deu, y sobre tot veurá de quina manera ha abusat á Valls, de *los pocos profundos conocimientos que de ella* (la llengua castellana) *tenga su auditorio* (era ó no V. auditori senyor Pedrero? Cregui que V. hi sobrava, empero al menos parlés en primera persona), y veurá, en fi 'l Dr. Alcover que devant d' una *ilustració* tal com la del articuliste d' infortunada referencia, no hi ha doctors que valguin, ni catalans que pugan obrir boca, ni literats castellans que aplaudeixin, no; tothom mut y... *boca abajo*, quan parla lo senyor Pedrero, don Emilio, de casta andalussa (prou se li veu) y per mes senyas mestre d' escola que no sé per quins pecats tenim á Valls.

A aquet senyor á la cuenta se li entravessá 'l ós d' una pila d' afirmacions que 'l sabi Conferenciant Dr. Alcover feu á Valls en sa hermesíssima exposició de l' historia y ventatjes de la llengua catalana sobre la castellana, y, naturalment, un home dels *conetizements y ilustració* del senyor Pedrero, aixó no ho pabeix, no ho pot sufrir, no pot aguantar tants disbarats (?), y com en historia 's pinta sol, trobant que no li podia passar gola avall alló de que 'l catalá siga mes antich que 'l castellá, creyentse topar una ocasió a proposit pera lliurarse *ante sus aliados demócratas socialistas, y enfrente de un sacerdote y la ignorancia de tal auditorio*, ab tribunicia autoritat, ha deixat anar sobre las columnes del trist periodich de referencia, tot un *experpen-to* de una erudició adotzenada, ab l' inútil pretest de desautorisar al Dr. Alcover, pulverisant sas afirmacions solidificades en rahons y fonaments d' alta ciencia que 'l senyor Pedrero no té, ni podrà capir may, y posar en *ridicul* la magna figura del ilustre sacerdot y sabi patrici, devant del qual lo senyor Pedrero no hauria de fer mes que callar.

Es facil que 'l tal senyor mestre d' escola, s' enfurismi contra qui aixó escriu, dihent que res ens importa, puig ell se dirigeix directament al Dr. Alcover; empero, entengui 'l senyor Pedrero que com á bons catalans tenim á alta honra fer constar en públich l' adhesió del poble sensat de Valls al Dr. Alcover, y que protestém públicament de la insulsa y atrevida reputació d' aquellas afirmacions verament autorisades que reberem com pa beneyt y que, com á vallenchs, foragitém de totes veras los conceptes de *baja estofa* del senyor Pedrero, que si fou invitat á la Conferencia, cap classe d' autorisació tenia per obrir sa boca respecte assumptos que ell mateix dupta si 'ls capeix y de si 'ls va entendre malament. La població de Valls li resta molt, agrañida al savi Conferenciant, tant com desagradada al andaluz que la compromet, ab sas *fanfarronades* periodístiques. A V. ja 'l coneixém y de molt temps; V. se creu portarnos aquí una especie de redempció, d' ilustració y d' avenç, y creguim, viu molt enganyat. Ja 'ns va xocar molt y molt als pocs mesos d' esser á Valls, la publicació de la "Gnia de Valls", tota ella feta de pedassos mes ó menys autorisats; com també per las festas de la Candelera, ens feu riure de valent ab la publicació del follet sobre la Mare de Deu de la Candelera.

Res, es la mania que tenen certes personas de apareixer *autoras* de cosas que no son se-

vas; es la gran dèria castellanista de parlar de tot sens entendrehi. Es clar que un home que en poch temps fa duas obras *tant importants*, te de ferse sentir encara que sia devant de Salomó.

Si valgués la pena, prou li fariam veure al senyor Pedrero les contradiccions en que cau lo seu *famós* (y tant que ho es de famós!) treball; prou alt ho diu al principi del seu article que va sortir de la conferencia *prendado* (ah! sort d' aixó!) *de las buenas dotes de orador que acompañan á sus profundos* (es molt llarch lo senyor Pedrero pera medirlos) *conocimientos filológicos, de su sencillez en el decir, y (apuntalenvos per aguantarla aquesta) de su seguridad en el argumentar*; (ho diu ben segü aixó senyor Pedrero?); y al final de la gran barrabassada, després que ha provat de refutar tots los arguments del doctor Alcover, encarántseli sab dir, (y ho diu ab una atrevidesa que 'ls catalans no coneixém): *Hay dos modos (¿de modos parla?) de hacer resaltar un objeto.* (V. es un gran preceptista; no 'l coneixiem per tall) *O alzándolo sobre los demás que lo rodean, ó bajando estos y dejando áquel en su nivel ordinario* (Bravo! aquest últim medi prou coneixém los vallenchs com lo manejan los de "El Trabajo", socialistes y demócratas. En que quedém, donchs, senyor Pedrero? Es ó no és sòlida l' argumentació del doctor Alcover? Son *profundos* ó nó, *sus conocimientos filológicos*? Y si no ho son ¿per qué ho diu? Y si ho son, ¿per qué li raza tant la cantarella de la veritat? Que és amarga? y á mi qué? Masteguim!

Ja veurá: Vosté diu que *si no entendió mal, la lengua catalana se formó* (segons Mossén Alcover) *mucho antes que la castellana, pues aquella data del siglo XII* (ay pobret, que sab vosté, que sab vosté) *y esta (la castellana) no se formó hasta el siglo XVI, y en prueba de esto aseguro (lo doctor Alcover) que la lengua castellana no tiene monumentos lingüísticos hasta el siglo XVI*, (ja barret!).

Pero, *vaya*, suposém que ho hagués dit tal com vosté ho va entendre; suposém que vosté vol fer veure que 'l doctor Alcover va donar aytal rrelliscada (que creguim es una suposició molt... andaluz), en havernos ensenyat (com á mestre que es, *no faltaba más*), que al sigle XII se va escriure el "Fuero" ó "Carta-puebla de Ayilés", *primer monumento del habla castellana*, segons vosté mateix, ¿no li sembla que es tota una *fanfarronada* la gran llista que vosté fa de les obres escrites als sigles XII y XIII y XIV y XV? En haver provat que al sigle XII *el habla castellana* té un monument literari, ja restava acabada sa missió en eix punt, y Mossén Alcover (ja ho crech mort y enterrat en vida) desarmat y refutat. Donchs bé, tenim que les dues llengües, la catalana y la castellana al sigle XII tenen ja monuments literaris veritat, l' una per afirmació del doctor Alcover y l' altra per la de vosté veritat? Be home, donchs, no s' enfadi, no s' ha perdut res encara! Al fi y al cap la vellesa es sempre respectable, y... vaja, ab ines son ben de vanera! Però: vol dir que 's veritat que Mossén Alcover dignés que la llengua Castellana *no se formó hasta el siglo XVI*? Ca, home, ca! Devia dormir, home, devia dormir! Aixó fora un disbarat com una casa... Jo no entench gayre 'l catalá si tant be 's parla, com vosté diu del doctor Alcover; pero, ja veurá... no ho vaig entendre així, y creguim que á mi m' interessava més que á vosté la paraula del doctor. ¿Ja l' enten be vosté 'l catalá? Miri que 's molt enreyessat. Deixis de coses y digui la veritat: ¿no es cert que li feya certa il·lusió 'l poguer publicar tota aquella llista de d' obres y dir 'al públich: veyeu si 'n sé jo de coses? veyeu si 'n soch de savi? La gent de Valls no ho sabén tot aixó! Ba, no fassi 'l orni, que prou se li coneix!

Ara sobre de quin sigle data la parla catalana, no 'n parli vosté perque li donariem un disgust. No ha llegit vosté la *Lletra de Convit* sobre 'l Diccioniari? No s' ha enterat dels nombres dels Butlletins del mateix Diccioniari, ni ha vist l' extracte de las diferents Con-

ferencias del doctor Alcover á Barcelona y tantas altres poblacions catalanes? Home, home, aixis no 'n sab res de ses afirmacions. Se devia dormir per força aquella nit á Valls, y tocant á n' aixó, no sab lo que va dir un estranger? Escolti que és ben gráfica la frase "mentres les llengües Castellana y la Francesa eran noyes, la Catalana era ja dona feta y mare." Sab qui ho diu aixó? Un francès de nissaga, lo ilustre Bisbe de Perpinyá, qui de segü haurá estudiat més que vosté l' historia de nostra llengua.

En lo *Butlletí* y en la *Lletra de Convit* del Diccioniari, lo doctor Alcover assenta la data de la llengua Catalana del sigle XI, tenint ja en aquell temps monuments literaris, per aixó li deya si ho havia llegit. Nosaltres no 'n fem gayres d' afirmacions gratuites y á la babalá, Creguim que 'l doctor Alcover ne sab la prima d' aqueix ram, y l' historia de les llengües Catalana y Castellana, entre altres, les sab més que vosté, encara que vosté sia mestre d' escola.

No coneix vosté la famosa, la celeberrima obra de nostres *Ussatges*? Per si no la coneix, li diré que hi ha part d' ella escrita en llatí. Empero sab en quin temps se va escriure? Lo primer monument literari castellá, com vosté mateix diu, se feu al sigle XII veritat? Donchs los *Ussatges* al sigle XI.

Y no cal pas que aixó li raqui, no; vagi trayent comptes. Y que 'm diria vosté que afirméssim que ja al sigle X hi havia parla catalana y poesia catalana? Y no 's pensi que afirmem á *tontas y á locas*, no, com fan alguns.

Y si li diguéssim que del sigle IX (per si es vosté un obstinat) n' hi podem mostrar fragments? Que 's pensava, donchs, senyor Pedrero? Bah, bah, bah; deixis de coses que 's catalans, los vallenchs, no 'ns maném los dits com vosté 's pensava. Sabem qui es vosté y per aixó no volém perdre més temps inutilment parlant del seu article *fanfarrón* y ben desautorisat, puig cregui que açí, á Valls, no ha fet més que enfonzarlo entre las personas sensates, que tingueren la bona sort de sentir al doctor Alcover, ab més bones orrelles que vosté.

De les demés rahons que vosté combat no val la pena dirne ni un mot. Elles mateixes se desfán per si soles. Es tant maixant lo criteri que les dicta! Fassi tants *demócratas* com vulgui, tants *socialistes* com li sembli, però deixis en pau y tranquil·litat á tots los que tenim una mica de sanch bona al cos y sentiments més enlayrats en la pensa; y no 's presenti may més maltractantnos als vallenchs de *ignorantes*, perque n' hi diriam de grosses y vosté potser s' enfadaria de valent. Al doctor Alcover tampoch té vosté cap dret d' importunal, y farém que nostra protesta sincera, arribi á ses mans bondadosas, pera que sapiga que açí á Valls, tots lo respectan y d' agrañits á sa visita n' hi estém tots, menos vosté que essent foraster, y ben foraster, té barra d' insultal á éll y á nosaltres y á tot lo poble d' about tran les garrofes, compromentens.

Res hauriem dit que no hi anés l' honra del poble vallench; vosté ho ha fet y ho ha volgut, senyor Pedrero, donchs, rasqui, si li pica, aquesta lletra de descárrech que á honra de Valls y major honra de Mossén Alcover y confusió de vosté firma

UN VALLENCH.

DESDE VALENCIA

Sr. Director de Lo SOMATEN T.

Sapiguent, com V. sabia que 'm trobava á Valencia pel dia de la professó del Corpus, verificada 'l diumenge ab motiu de la pluja del dijons, potser haurá extranyat que hagi restat mut, sense enviarli quatre ratllas d' aquell lluhit acte, y ab mes motiu per ser una professó may vista á Valencia, per lo espléndida y concorreguda que resulta, donchs l' amenisavan infinitat de bandes de música y sense la *Custodia* sota talem, hi anavan 130 tavernacles, cada un ab un sant ó santa dife-

rent y totas las Mares de Deu; pero ¡ay! amich Director sino li vaig enviar algunas cuartillas resenyant l' acte, no fou pas, tingalo per ben segur, per droperia.

Tan y tan excitats están per Valencia 'la ánims entre lliure-pensadors y catòlics, que 'l foraster sent por en pendrehi part.

Ademés los orgues de la prempsa, tirant cada qual l' aygua al seu molí, te pintan un mateix fet que 'l que l' ha presenciat arriba per no coneixel, y menos mal si encara fos la prempsa de la població: pero ¡ca barret! los rotatius de Madrid hi posan la cullerada y ja corre per tot Espanya y sas illas (també que vindria aquí y colonias) los grans tumultos, corredissas, cargas etc. etc., ab que 's refrenan los motins.

Y ben purgat, escorcollant la veritat, no resulta res que tinga verdadera importancia: uns quants brivalls, no gayres, que cantant la Marsellesa al pas de la professó, fins que un guardia 'ls fa callar y varis polissonts los bastonejan: un presumit que devant del Cos de Cristo no li escan treures la gorra y un altre estol de brivalls que segueix la professó cantant l' himne revolucionari, es tot lo que passá; pero naturalment, cada un d' aquets fets dona lloch á petites corredissas, perque com els lliures pensadors havian pregonat que las professons no acabarian bé, tothom tenia por y estavan los ánims d' uns y altres mes predisposats á correr que plantar cara al perill.

A indicació del Excm. senyor Arquebisbe algunas senyoras contemplaren lo pas de la professó, ab mantellina negra las casadas y blanca las fadrinas, y aixó que es tan natural y propi de la terra, fou també objecte de burla per la gent del periodich *El Pueblo* y per ell atiat un escamot de trinzeraires xiulá á aquellas senyoras que havian substituït lo sombrero per la mantellina.

¡Així 's progressa y 's difunden las santas ideas de llibertat!

Las professons, durant tota la octava, se celebraren: mes hi ha una professó que 's corre per dins el cos, y aquesta trigarà á celebrarse perque com uns y altres son intranzigents, esgarrifa lo pensar que algun dia la poguém presenciar.

X. Y. y Z.

Vuitada del Corpus 1902.

MOSSÉN VERDAGUER

Lo darrer parte fixat á Ca la Cintat, á Barcelona deya lo següent:

"Mossén Jascinto Verdagner ha passat la nit ab alguna tranquil·litat dintre la gravetat del seu estat.

"Las forsas del ilustre malalt van decayent"

Lo de las 5 de la tarde deya:

"Segueixen decayent la forsas del ilustre malalt".

A las sis se va telefonar desde Sarriá que lo defalliment anava en augment, aixis com l' edema de las extremitats inferiors.

Durant la nit ha continuat en lo mateix estat de gravetat.

Lo senyor Miralles ha rebut de Roma lo següent telegrama.

"Ilustrísimo senyor Ramón Miralles.—Sarriá (Barcelona-Espanña).—S. S. envia Bendición Apostólica al ilustrado y piadoso don Jacinto Verdagner, cuya enfermedad precorpa al que todavía espera no tenga fatal desenlace.—M. Car. Rampolla".

Secció oficial

REGISTRE CIVIL
del dia 10 de Juny de 1902.

Naixements
Josepha Benet Benet.—Joan Garrjó Virgili.

Matrimonis
Cap.

Defuncions
Francisco Gené Pujol, 16 anys, República.

SECCIÓ METEOROLÒGICA

OBSERVACIONS

del dia 10 de Juny de 1902, facilitadas per don Artur Porta, sucesor de R. Gispert.

Horas d' observació	Baròmetre aneroid	Grau d' humitat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 horas	Estat del Cel
9	745	72			Nuvol
15	745	74	20 m.	0	Nuvol

Horas d' observació	TEMPERATURAS			Direcció	Clase	Cantit.
	Màxim	Mínim	Ter. tip.			
9	Sol	12	14	E.	Nim	1'
15	Som 15		15	N.O.	Nim	1'

Calendari català

Sant d' avuy.—S. Bernabè
Sant de demà.—S. Onofre

Surt lo SOL a las 4 h. y m. 26 y 's pon a las 7 h. 33 m.; surt la LLUNA a las 10 h. 24 m. y 's pon a la 11 h. 29 m.

MERCATS

Difums de cada setmana, Reus.—Dimecres, Valls.—Dijous, Vendrell y Esplugua de Francoll.—Divendres, Cornudella, Montblanch y Tarragona.—Dissapte, Valls, Vendrell y Esplugua de Francoll.

CRONICA

Ahir seguí mantenintse lo temps plujós com en lo dia avans, sent també en gran quantitat l' aygua que caygué.

Los pajosos de nostre camp se queixan dels danys que las darreras plujas han causat als sembrats de blat, quin la major part se troba pres de la malaltia vulgarment coneguda per rovell.

Solucionadas las diferencias que existian entre la secció dramática de "El Alba, y la Junta directiva de dita societat, lo prop vinent diumenge se rependran en la mateixa las funcions teatrals posantse en escena l' aplaudit episodi dramàtic "Clariss", un sensdupte dels episodis mes hermosos de la historia de nostra volguda Catalunya.

Si aquesta tarde a l' hora acordada se reneix pron número de senyors regidors, l' Excelentíssim Ajuntament celebrarà la sessió de primera convocatoria corresponent a la present setmana.

Cridém l' atenció de nostra primera Autoritat municipal pera que procuri fer treure un gros rodet d' aplanar que fa alguns dias se troba abandonat en lo carrer de Bartrina, quin un obstacle fa que s' espantin alguns caballs que passen per dit carrer, anansen de poch que un d' ells no ocasionés desgracias ahir mateix, esperat a la vista d' aquell bulto.

Entre 'ls treballs que tenim en cartera y que l' eccés d' original no 'us ha permès publicar més aviat, hi figuran la ressenya del "Meeting Agrícola" de Riudecanyas y l' acabament del article II dels "Privilegis de Catalunya" sobre "Relació de Varis", a quins donarem cabuda en lo número següent.

Lo "Centre Escolar Catalanista", de Barcelona ha traslladat son estatje social al carrer de la Cucurulla, número 1 y 3, principal.

Lo Rey ha firmat los següents Decrets de Agricultura, que havian quedat aplassats:

Concedint a la Junta d' Obras del port d' Alacant una subvenció de 500,000 pessetas durant lo segon semestre d' aquest any, y una altra de 300,000 pessetas anyals, desde primer de janer de 1903.

Concedint a la Junta d' Obras del port del Grao de Castelló, desde primer de janer de 1903, un augment en la subvenció de qu' disfruta fins a la quantitat de 250,000 pessetas anyals.

Jubilant, per impossibilitat física, al inspector general de segona classe del cos de enginyers de monts, don Francisco Bellido.

Asendint a inspector general, ab motiu de la vacant anterior, a don Manel Rico y disposant los ascensos corresponents en la escala successiva.

Declarant la necessitat de la ocupació de part de la finca anomenada de la Princesa de Asturias pera la contrucció del ferrocarril de Oviedo a Hujo y Trubia.

Y varias carreteras.

Diuen de Calaf que'l diumenge últim existia a aquella villa un remat atacat de glosso-peda, quins caps anaban a sacrificarse al matadero públich; pero suposan que las autoridades locals prengueren midas acertadas y energicas, y desaparagnè dit remat.

Ara es en un dels pobles vehins.

S' assegura que s' a Sant Pere de Salavernera.

Lo país está alarmadíssim y temerós de que s' propagui tant tremenda enfermetat a altres remats, sense comptar ab que s' intenti expendre mala carn al vehinat, com ja anaba a probarse.

Ha quedat completament solucionada la vaga qu' han sostingut los obrers carreters de Barcelona.

Per iniciativa del Canonge de Vich Reverent don Jaume Collell, se tracta d' organisar un «aplech» patriòtic a la vila de Peralada, provincia de Girona, ab l' objecte d' honrar la memoria del fill il·lustre d' aquella població, lo celebrat cronista català Ramón Muntaner, posant una lápida a la casa ahont nasquè lo gran patrià. Probablement aquesta festa se celebrarà lo próxim mes de setembre.

Diuen del Ampurdà que s' tal la abundancia de cireras al present any, que s' venen bonas partidas a una pesseta l' arroba.

Prosegueixen activament los treballs pera la construcció d' un pantano que ha de entrar d' ayguas a las poblacions de Sitges, Vilumara y Cunit.

Per consums se recaudaren en lo dia de ahir 758'40 pessetas.

TRIONF CIENTIFICH

Diariament donan excelents resultats en tots los paissos los medicaments COSTANZI que curan cualsevulga enfermetat. Pera més detalls lleigeixis a la 4.ª plana "Milagrosos Confites Inyección anti-venérea y Roob antisifilítico COSTANZI."

Secció comercial

BOLSI DE REUS

Carrer Monterols, 27

Cotiació a Barcelona a las 4 de la tarde d' ahir.

Interior	72'32	Cubas del 68	—
Colonial	33'	Cubas del 90	—
Orenses	27'20	Amortisable	91'95
Norts	53'70	Ob. 5 p. %	Almansa 104'
Alicants	79'95	Id. 3 p. %	Fransas 59'
Vitalici V.	—	Id. 3 p. %	Orense 47'50

PARIS MADRID

Exterior	80'80	Interior	72'27
----------	-------	----------	-------

— GIROS —

Paris	36'70	Londres	34'48
-------	-------	---------	-------

TELEGRAMA DE PARIS

Exterior.	—
Rio Tinto.	—
Nortes.	—
Alicants.	—
Portugués	—

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota clase de valores cotisables de Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas de tots los paissos.

CAMBIS CORRENTS

en lo dia d' ahir, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner	Paper
Londres 90 d'f.	—	34'	—
" 6' "	—	—	—
" 8 d'v.	—	—	—
" vista.	—	34'25	—
Paris 90 d'v.	—	—	—
" 8 d'f.	—	—	—
" vista.	36'60	—	—
Marsella 90 d'f.	—	—	—
" 8 d'v.	—	—	—
" vista.	—	—	—
Perpignan 90 d'f.	—	—	—
" 8 d'v.	—	—	—
" vista.	—	—	—
Hamburgo 90 d'f.	—	—	—
" 8 d'v.	—	—	—
Valors locals.	Diner.	Paper.	Oper.

Gas Reussense.	600
Industrial Farinera.	700
Banch de Reus de Descomptes y Prestams.	700
Manufacturera de Coton.	130
C. Rensense de Tronvias.	30
C. Rensense de Tronvias privilegiadas 5 per 100.	300
Electra Rensense.	470
Manicomio de Reus.	—

ANUNCIS PARTICULARS

CENTRO DE LECTURA

ANUNCI

De conformitat ab lo que disposa l' article 15 del Reglament per lo qual se regeix aquesta societat, la Junta de la mateixa ha acordat suprimir los drets d' entrada durant tot lo present mes, a tots los que desitjin ingressar com soci de la mateixa.

Reus 1er. de Juny de 1902.—P. A. de la J. de G.—Lo Secretari de Torn, *Marián Graes.*

MÀQUINAS PERA SULFATAR

L' acreditat lampista d' aquesta ciutat don Francisco Mata 'ns suplica fem constar que las renombradas màquinas de sulfatar sistema **Famies**, que ab tan d' exit emplean los pajosos pera sulfatar las vinyas, foren inventadas en son taller, en quin treballava son autor y que desde la mort d' aquest las ha seguit construint lo senyor Mata en sa casa **Arrabal de Santa Agna, número 47, lampisteria**; resultant ser lo verdader antich constructor de las acreditadas **màquinas pera sulfatar sistema Famies**.

Se componen tota classe de màquinas pera sulfatar y s' cambian per las de sistema **Famies**.

Arrabal de Santa Agna, 47, Lampisteria.

FONDA Y RESTAURANT D' EUROPA

DE **D. ANTON BARDOY**
HABITACIONS Y SERVEYS INMILLORABLES

CARRER DE EN MEDIO, 1

CASTELLÓ DE LA PLANA

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS

HORT DE PAU ABELLÓ

Se ven en lo carrer del Roser, 4.

LA PALMA

AVIS

Se posa en coneixement dels senyors socis que'l próxim diumenge, 15 del corrent, de tres a cinch de la tarde, se celebran eleccions pera la renovació dels següents càrrechs: President, Vis-president, Tresorer, un Secretari y dos Vocals.

Seguidament se farà reunió general ordinaria pera l' examen de contes.

Lo que s' annuncia pera los efectes conegüents.

Reus 8 Juny 1902.—P. A. de la J. de G.—Lo secretari de torn, *Pere Veciana.*

AVIS

La duenya de l' antiga y acreditada fonda d' Isidro, té lo gust d' oferir a sa numerosa clientela y al públich de Reus en general, a més de cotxes pera l' servey a las estacions y a domicili, luxosos y cómodos **landeaus**, faetons, carretelas y berlinas pera casaments, bateijos y enterros, als preus corrents en aquesta plassa.

També illoga llegeras y cómodas tartanas pera viatjes als pobles circonvehins y als masos.

OBRA NOVA

FLORESCENCIA

Aplech d' ensaigs literaris d' en **Hortensi Güell**.

2 PESSETAS

De Venta en lo kiosco de D. Pan Balart, Plaza de la Constitució y en la llibreria de D. Pere Tost, Arrabal baixa de Jesús.

FERRO-CARRIL ECONOMICH

DE REUS A SALOU

Servey de trenes que regirà desde'l dia 16 de Setembre de 1901.

Sortidas de Reus 4'10. — 9'10. — 14'47. — 17'58

Sortidas de Salou 4'56. — 11'04. — 17'25. — 19'40.

TELEGRAMAS

Madrid, 10.

Vagas

Granada.—Los amos no han accedit al augment de jornal demanat pels obrers del camp, esclatant la vaga als pobles de Illora, Alamarc y Escuzar.

Se tem que esclati també la vaga al terme de Aparce, ahont los amos no han accedit a la petició dels obrers, consistent sols en la supressió del treball a preu fet.

Lo Govern y las congregacions

Encara que s' ha dit officiosament que las congregacions que no hagin complert las disposicions del Real Decret del senyor Moret serán dissoltas y consideradas fora de la llei passat lo dia de avuy, es segur que'l Govern no farà ni pot fer res mentres no doni per trencadas las negociacions ab Roma. Se limitarà a fer los ulls grossos.

Mes dels argentins

Bilbao.—La excursió que 'ls argentins han fet a la zona minera ha sigut imponent.

La multitud los ha aclamat continuament y las músicas han tocat l' himne argentí.

Se calculan en 50,000 los minaires que han abandonat lo treball pera intervenir en la manifestació.

Han sigut obsequiats ab un "lunch".

IMP. CARRERAS Y VILA.

MILAGROSOS CONFITS

ó injecció antivenérea y roob antisifilítich

COSTANZI

Angelo Costanzi
Diputació, 435, etl. Barcel.

Mils y mils de celebritats mèdicas, després d'una llarga experiència, s'han convenut y certificat, que pera curar radicalment ab dos ó tres dias la purgació recient y ab cinch ó sis dias la crónica, gota militar, úlceras, fu x blanc de las donas, arenilla, catarro de la "vejiga", escossors uretrals, càlculs, retencions d'orina, y ab 20 ó 30 dias los extrenyiments uretrals (estrechez) encar que sigan crónicas de més de 20 anys, evitant las perillosissimas sondas, no hi ha medicament més milagrós que'ls CONFITS ó Injeccions Costanzi.

També certifican que pera curar qualsevol enfermetat Sifilítica ó herpética, en vista de que lo Iodo y'l Mercuri son perjudicials pera la salut, res millor que'l ROOB COSTANZI, puig no sols cura radicalment la sifilis y herpes, sino que extren los mals efectes que produheixen aquestas substancias, que, com ja es sapigut, causan enfermetats no molt fàcils de curar. A. Salvati mostanzi, carrer de la Diputació, 435, Barcelona, segur del bon éxit d'aquets especifichs; per Cedi del tractament especial ab éll, admet als increduls, lo pago després de curats.

Preu de la Injecció, pessetas 4. Confits anti-venéreos per als qui no vulgan usar injeccions, pessetas 5. Roob anti-sifilítich y anti-herpétich, pessetas 4.

De venta en todas las bonas farmacias.
A Reus: en la de D. Antón Serra, Arrabal de Santa Agna, núm. 80; Doctor Carpa, Plassa de Prim y Arrabal de Santa Agna, 2 y en la Droguería de D. Francesch Freixa, Plassa de Prim, núm. 1.

Consultas mèdicas á Barcelona: Carrer Diputació, 435, entresol 2.ª tots los dillums, dimecres y divendres á las 12.

MOTORS Á GAS "CROSSLEY"

Y MOTORS ELECTRICHS

JULIUS J. NEVILLE.-II, PLAZA DE PALACIO.-BARCELONA

Garantisém al comprador un consúm de

700 litros gas per caball hora
pera motors inferiors á 5 caballs, y

600 litros gas per caball hora
pera motors superiors á 5 caballs.

Pera motors electrichs lo consúm es de

850 á 900 watts per caball hora

Abans que compréu motors pera vostras industrias, examinen be lo gasto diari. A Reus es lo següent:

14 centims de pesseta per hora y caball

pera motors á gas inferiors á 5 caballs, y

12 centims de pesseta per hora y caball

pera motors á gas superior á 5 caballs ó siga

la mitat aproximadament del que s gasta empleant
motors eléctriehs.

Per lo tant, val la pena, encar que lo cost de compra siga diferent, de calcular be de quina part están las ventatjas.

VENTA Á PLASSOS Y AL CONTAT

PERA REFERENCIAS Y DETALLS, DIRAJIUSE, Á REUS AL

GAS REUSENSE

Senyors Cornet García y Companyia.-Plassa de la Llibertat

los quals s' encarregan de tot lo referent á la colocació fins que estigui posat en marxa.

GARANTISEM LO CONSÚM ABANS DIT

JULIUS G. NEVILLE.-II, PLASA DE PALACIO.-BARCELONA

LA GRESHAM

COMPANIA INGLESA

de seguros contra la vida y de rentas vitalicias

FUNDADA L'ANY 1848

Pólissas indisputables—Beneficis capitalissats
Primas molt moderadas

La Gresham té constituit lo diposit exigít per las Lleys fiscals vigents com garantia per los seus assegurats á Espanya.

Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, BARCELONA

Inspector del Districte: D. Eduard Amell Amell.

A Reus: dirijirse á don LLUIS DE PEDRO, Plasa de Prim.

LA PALATINE

Companyia inglesa

de segurs contra incendis, explosions y accidents

Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, 9, BARCELONA.

A Reus: dirijirse á D. LLUIS DE PEDRO, Plassa de Prim.

Societat general de Transports marítims á vapor de Marsella

SERVEYS DEL MES DE JUNY DE 1902

LÍNEA DIRECTA PERA EL RIO DE LA PLATA

Sortirá de Barcelona lo 21 de Juny directament pera Montivideo y Buenos Ayres lo magnífich y rápit vapor francés

ALGERIE

Consignataris á Barcelona, Ripol y Companyia., Dormitori de Sant Francesch, 25, principal.—BARCELONA.

GRAN FONDA DE EUROPA

DE TORTOSA

A. CARRECH DE

D. M. ZARAGOZA

Situada en carrer centrich ab cotxes á tots los trens

BONAS HABITACIONES Y ESMERAT SERVEY

ELECTRO-MOTORS Y DINAMOS

de grans rendiments pera tota classe de industrias, del sistema mes perfeccionat, havent obtingut maravillosos resultats que superan mos desitjos. Així, donchs, puch ab tota segaritat oferir á mos clients y al públich en general, la absoluta garantia de mos Electro-Motors y Dinamos.

TRULLÁS.-BARCELONA

Máquina de corrent alternativa pera la utilisació d' energia á gran distancia.

Instalació completa de centrals. Iluminació en poblacions.

ASCENSORS Y MONTACARGAS

GRAN ECONOMIA EN PREUS

Per catalachs y prospectes lo representant de las provincias de Lleyda y Tarragona

Andreu Caizal.—REUS.

Secio comercial

BOISI DE REUS

Cour Montevideo

Contaduría á Montevideo á las 4 de la tarde

4.ª día

Interior 72.35 Cajas del 88

Colonial 33.00 Cajas del 90

91.35

91.35

91.35

91.35

91.35

91.35

91.35

91.35

91.35

91.35

91.35

91.35

91.35

91.35